

Gjerdrum Høyre 60 år!

Jubileumsskrivet

Innledning

1. Ei bygd i forandringens tegn
2. Det politiske liv i Gjerdrum før 1955
3. Stiftelsen av Gjerdrum Høyre
4. Foreningsarbeidet
5. En styrt og kontinuerlig vekst
6. Valgresultater ved kommune- og stortingsvalg i Gjerdrum
7. Ordførervalgene
8. Lokalpolitikk gjennom 60 år
9. Noen saker som gjennom årene har skapt debatt – også i Gjerdrum Høyre
10. Høyres to ordførere; Magne Ommedal og Hanne Bakke von Clemm
11. Småsnutter fra lokalpolitikken
12. Avsluttende betraktninger

Vedlegg: Kandidatlistor

Ask i 1955; sett fra syd-øst

Det lokale selvstyret i Norge

- Stortinget vedtok «Formannskapslovene» 14. januar 1837, gjeldende fra 1. januar 1838.
- Landet ble delt inn i formannskapsdistrikter, 355 på landet og 37 for byene.
- Den kirkelige administrative inndelinga ble lagt til grunn:
”I ethvert Præstegjeld paa Landet skal være et Formandsskab, der skal bestaae af Formænd fra ethvert af Præstegjældets Kirkesogne”.
- Gjerdrum hadde 2 kirkesokn, hovedsoknet Gjerdrum og annekssoknet Heni. Disse utgjorde et prestegjeld, og derved en selvstendig kommune.

”Bygdas beste menn”

- Flertallsvalg i hvert sokn, de som fikk flest stemmer ble valgt.
- Bare menn med en viss skattbar inntekt hadde stemmerett og var valgbare.
- Allmenn stemmerett for menn i 1898.
- Kvinner oppnådde begrenset stemmerett i 1901. De som selv betalte skatt over en viss størrelse, eller var gift med menn som gjorde dette, kunne stemme.
- I 1910 oppnådde kvinner allmenn stemmerett ved kommunevalg, og i 1913 allmenn stemmerett og valgbarhet ved stortingsvalg.

Politiske lokallag i Gjerdrum

- I 1907 ble det stilt to lister i hvert sokn. En var fra Samlingspartiet (en borgerlig fellesliste) og en fra Arbeidernes/Arbeiderpartiets liste.
- Man regner at Gjerdrum Arbeiderforening ble stiftet i 1918.
- I 1922 stilte Bondepartiet liste i Heni sokn, mens det i hovedsoknet fortsatt var en borgerlig fellesliste.
- I resten av 1920-åra var det Bondelaget som ga navn til valglistene, før Bondepartiet tok over i 1930-åra. Først i 1932 ble Bondepartiet organisatorisk skilt fra Gjerdrum Bondelag.
- I 1934 stilte Arbeiderpartiet egen liste i begge sokn.

Politiske lokallag i Gjerdrum (forts)

- Gjerdrum Kristelig Folkeparti stilte liste i 1945
- Kommunistpartiet (NKP) stilte liste i 1945
- Gjerdrum Høyre ble stiftet i 1955, og stilte liste til valget samme høst
- Fremskrittspartiet stilte liste i 1979, hvorefter det var en pause frem til 1991
- Sosialistisk Venstreparti stilte til valg første gang i 2003
- Venstre stilte liste i 2007
- Miljøpartiet De Grønne (MDG) stilte liste i 2015
- Nasjonal Samling har aldri stilt liste ved lokalvalg i Gjerdrum

Mellomkrigstiden

- I hele mellomkrigstiden var Bondepartiet dominerende i Gjerdrum
- Ved flere valg oppnådde partiet opp til 17 av de 24 plassene i herredsstyret, og det var nesten en naturlov at både ordfører og varaordfører kom fra Bondepartiet

Krigsårene 1940 - 45

- Den 25. september 1940 proklamerte Reichkommisar Josef Terboven at de politiske partiene, med unntak av Nasjonal Samling (NS), var oppløst. Fra 1. januar 1941 skulle alle kommuner i Norge styres etter førerprinsippet. Ordfører og varaordfører skulle utpekes av departementet i samråd med fylkesmenn og NS fylkesførere.
- Den 24. mars 1941 ble det oppnevnt ny ordfører og varaordfører.
- Ny oppnevning skjedde 17. desember 1943.
- Ved Tysklands kapitulasjon 8. mai 1945 ble de NS-oppnevnte ordførere og formenn avskjediget, og herredsstyrene fra før krigen ble gjenoppnevnt frem til det kunne holdes nyvalg samme høst.

Etterkrigstiden frem til 1955

- Ved kommunevalget høsten 1945 stilte Sp, Ap, og KrF lister. I tillegg stilte nykomlingen NKP til valg for første gang, men uten å oppnå noen representanter i herredsstyret.
- Arbeiderpartiet har vært det største partiet ved alle kommunevalgene i Gjerdrum siden krigen, men med ett unntak (1967) har det vært borgerlig flertall i kommunestyret .
- På borgerlig side var Bondepartiet det største partiet helt frem til det ble passert av Høyre i 1979.
- Bondepartiet og KrF samarbeidet godt med Høyre, helt til Høyre ble så stort at det ønsket selvstendig politisk makt og innflytelse.
- Men, alle disse tre partiene hadde lenge sterke felles verdikonservative holdninger og en utpreget nøkternhet i bruken av skatteinntektene.

Stiftelsen av Gjerdrum Høyre

- Gjerdrum var, i likhet med Nannestad og Hurdal, avskjermede kommuner. Sett med sentrale Høyreøyne var de hvite flekker på det politiske kartet.
- De som stiftet lokalpartiet hadde et lite, men trofast, velgergrunnlag fra stortingsvalgene. Ved valget høsten 1945 fikk Høyre 43 stemmer (5,1 %). Ved valget i 1949 78 stemmer (8,2 %) og i 1953 69 stemmer (7,2 %).
- Det var kommunestyrevalg høsten 1955, og fylkessekretæren i Akershus Høyre, Torleif Løken, var pålagt å arbeide for å få etablert flest mulige Høyrelister på Romerike.
- Løken hadde fått kontakt med lensmann Kjenner i Nannestad. Han var Ap-mann, men hans kone tilhørte Høyre. Med lensmann Kjenners kjennskap til Høyresympatisører i Nannestad, fikk de og Torleif Løken relativt raskt etablert en ren Høyreliste i Nannestad.

Stiftelsen av Gjerdrum Høyre

- Lensmann Kjenner kunne fortelle at mor til lensmann Johan H. Bruun i Gjerdrum var en velkjent høyredame i Drammen.
- Via lensmann Kjenner tok Løken kontakt med gårdbruker Harald Frantzen og fikk en del tips, bl.a. om rutebileier Lars Huser og kjøpmann Sigurd M. Ask.
- Deretter troppet Løken opp på kontoret til lensmann Bruun. Det var ikke lett å komme til orde i samtalen, lensmannen lot sjelden motparten beholde ordet særlig lenge. Men Løken klarte å få inn et spørsmål om hans mor og hennes politiske innstilling, og i tillegg spørsmål om Bruun var enig med sin mor. Og da var slaget vunnet. Der hadde Løken mannen.

Torleif Løken og Johan H. Bruun

Den første valglisten

- Det ble jobbet hardt for å få etablert en kandidatliste innen fristens utløp. Denne inneholdt tre navn: Sigurd M. Ask, Johan H. Bruun, og Jens Aamodt.
- Ved valget fikk Johan H. Bruun flest stemmer av de tre, med Sigurd M. Ask på andre plass. Høyres liste fikk 124 stemmer (12,7 %), og to representanter i herredsstyret.
- Valgresultatet må var et solid tillitsvotum til de som sto på denne første lokale valglisten. Uten forkleinelse for de andre på listen, er det grunn til å anta at lensmann Johan H. Bruun var en kjent og respektert mann i Gjerdrum.

Stiftelsesmøtet

- *Tirsdag den 22. november 1955 kl 20.00 ble møtet holdt på Gjerdrum kommunelokale av en del interesserte for å stifte en Høyreforening i Gjerdrum. Møtet var kunngjort i lokalavisene "Romerike" og "Romerikes Blad".*
- *Som møteleder fungerte Johan Bruun. Fylkessekretær Løchen i Akershus Høyre var til stede. Etter at møtelederen hadde ønsket de fremmøtte velkommen, fikk sekretær Løchen ordet. Han redegjorde i korte og klare vendinger for Høyres politikk i sin almindelighet og lokallagenes organisasjon og arbeidsoppgaver.*
- *Deretter tegnet det seg 28 medlemmer som betalte den fastsatte årskontingent på Kr. 5,-.*

Valg på styre for 1955 og 1956:

- *Formann: Johan Bruun*
- *4 medlemmer av styret: Leif Røse, fru Esther Gjerdrum, Lars Huser, Henry Hønsen.*
- *Til varamenn: Harald Frantzen, Paul Gjerdrum og Helge Hammer*

Foreningsarbeidet

De viktigste oppgavene for styret i lokalforeningen har vært; og er:

- Medlemspleie
- Rekruttere nye medlemmer
- Valgkamp

Medlemspleie

- Engasjerte medlemmer er grunnlaget i enhver forening
- Engasjement og entusiasme må bygges opp innenfra og forutsetter at man bruker tid på aktiv pleie av medlemmene
- Gjerdrum Høyre har praktisert dette gjennom medlemsmøter, men også ved åpne møter for politisk interesserte

I den tidlige fasen var det god oppslutning om medlemsmøtene og årsmøtene. Et flertall av medlemmene deltok. Dette har dessverre endret seg frem til i dag.

Formenn / Ledere

- 1955 - 59 Johan H. Bruun
- 1960 - 63 Arne Eskild
- 1964 - 67 Magne Ommedal
- 1968 - 71 Arne Kihle Christensen
- 1972 - 73 Bjørn Fedjum
- 1974 - 75 Magne Ommedal
- 1976 - 77 Bjørn Fedjum
- 1978 - 79 Jan Øveraasen
- 1980 - 83 Arne Johs. Rud
- 1984 - 85 Ole A. Brennmoen
- 1986 - 87 Pål Spilling
- 1987 - 88 Ole A. Brennmoen
- 1989 - 90 Hans Olav Gjerdrum
- 1990 - 93 Inge Kjahl
- 1993 -94 Magne Ommedal
- 1994 - 95 Inge Kjahl
- 1995 - 96 Ole A. Brennmoen
- 1996 - 97 Magne Ommedal
- 1997 - 98 Steinar Hansen
- 1998 - 2002 Pål Spilling
- 2003 - 06 Hanne Bakke von Clemm
- 2007 - 08 Pål Spilling
- 2009 - 11 Alex Fredsvik
- 2012 - 13 Hanne Bakke von Clemm
- 2014 - Karl Arne Johannessen

Æresmedlemmer

Medlemmer som har gjort en særdeles fortjenstfull innsats for Gjerdrum Høyre, er utnevnt til æresmedlemmer:

- Johan H. Bruun
- Ragnhild Huser
- Magne Ommedal
- Asta Ask
- Gudrun Frang
- Helge Frang
- Edith Ferner
- Ove Silkoset
- Pål Spilling
- Hanne Bakke von Clemm

Fylkeesting og Storting

Fylkeetinget:

- Reidun Aronsveen
- Ragnhild Huser
- Rolf Skjønhaug
- Jane B Hellegjerdet Aambakk
- Ove Silkoset

Magne Ommedal har vært vararepresentant til Stortinget.

Fra 1 826 til 6 326 innbyggere

Vi er 2,5 ganger så mange i dag som i 1955

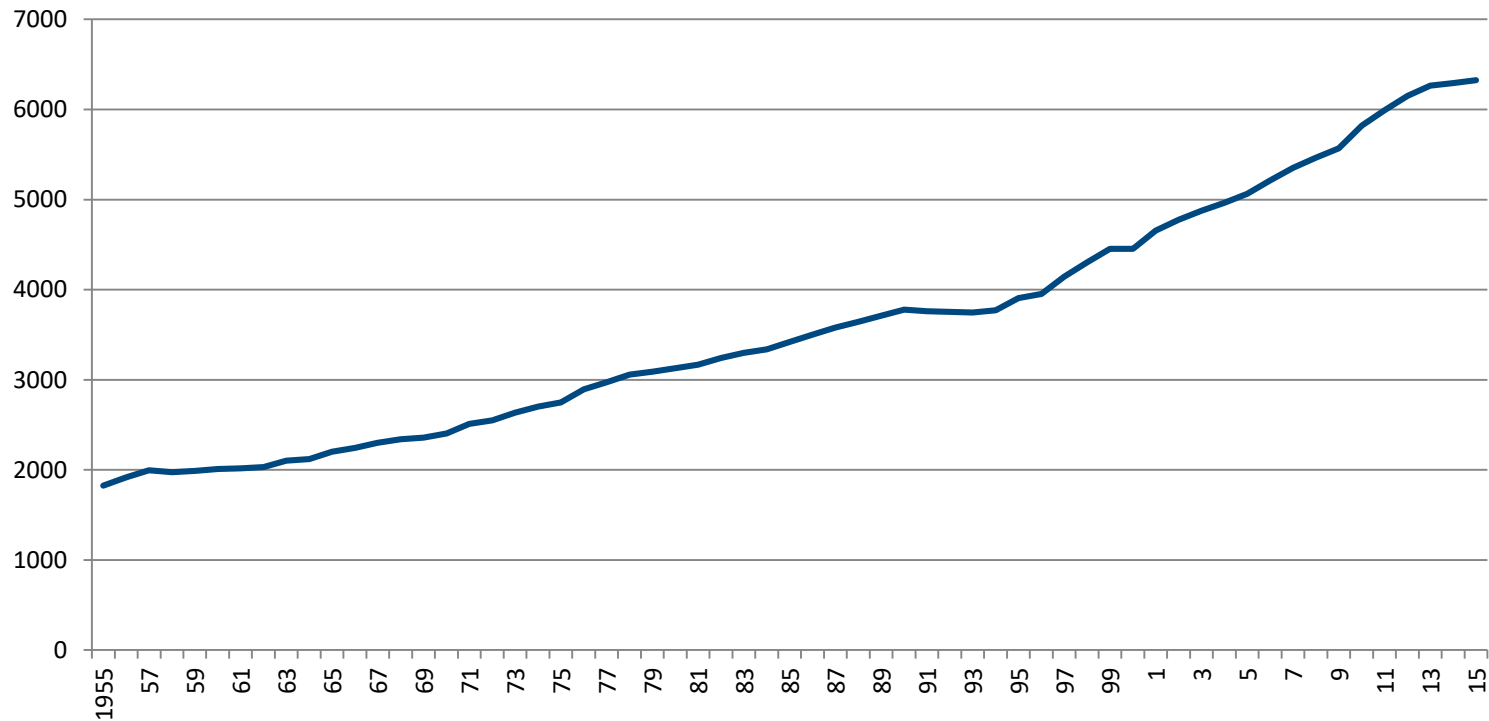
Gjennomsnittlig årlig endring i folketall: 2,2 %

1955 -59	2,0 %
1960 -64	1,9 %
1965 -69	1,8 %
1970 -74	2,9 %
1975-79	2,8 %
1980-85	1,9 %

1985-89	2,1 %
1990-94	0,7 %
1995-99	2,8 %
2000-04	2,7 %
2005-09	3,0 %
2010-14	1,7 %

Styrt og kontinuerlig vekst

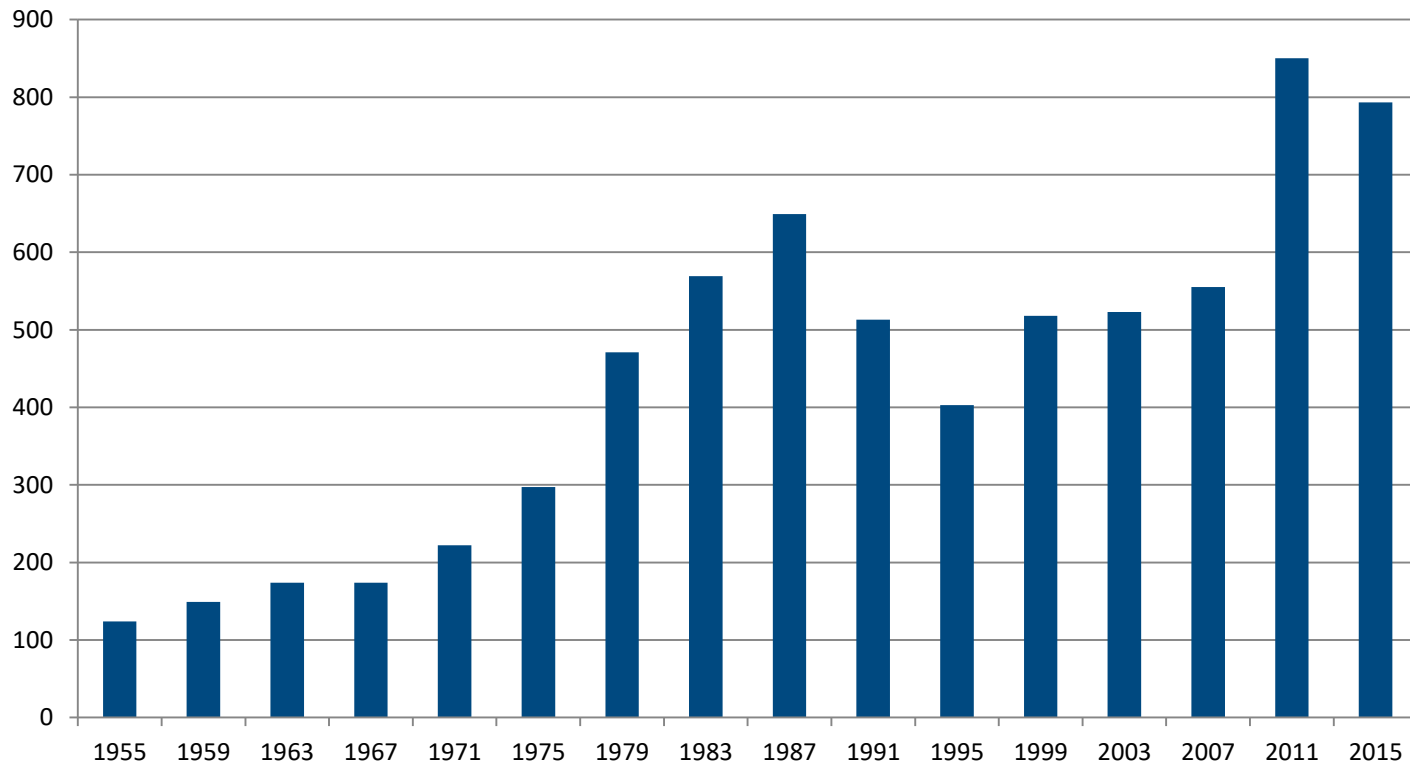
Folketall 1955 - 2015

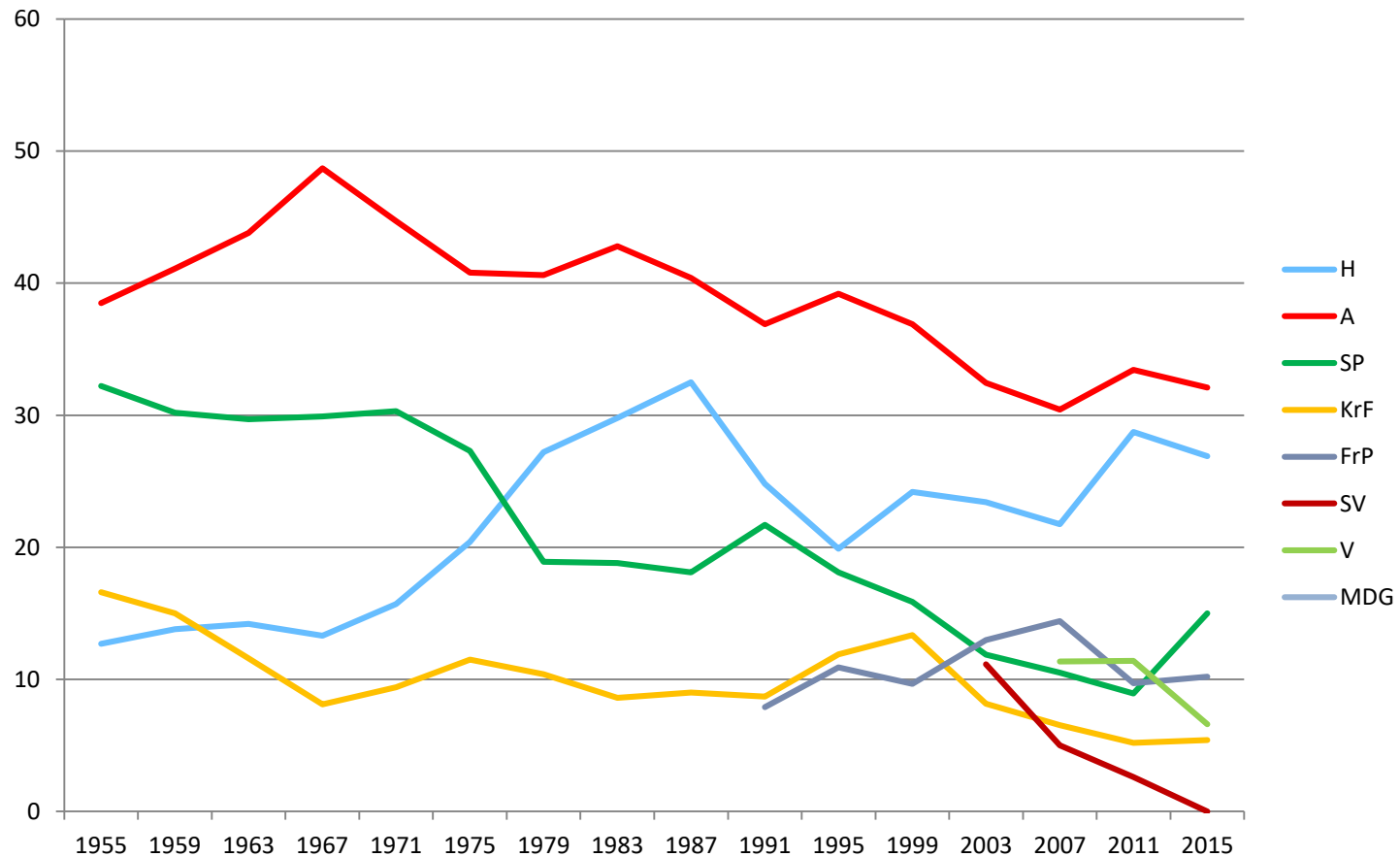
Resultater ved kommunevalg

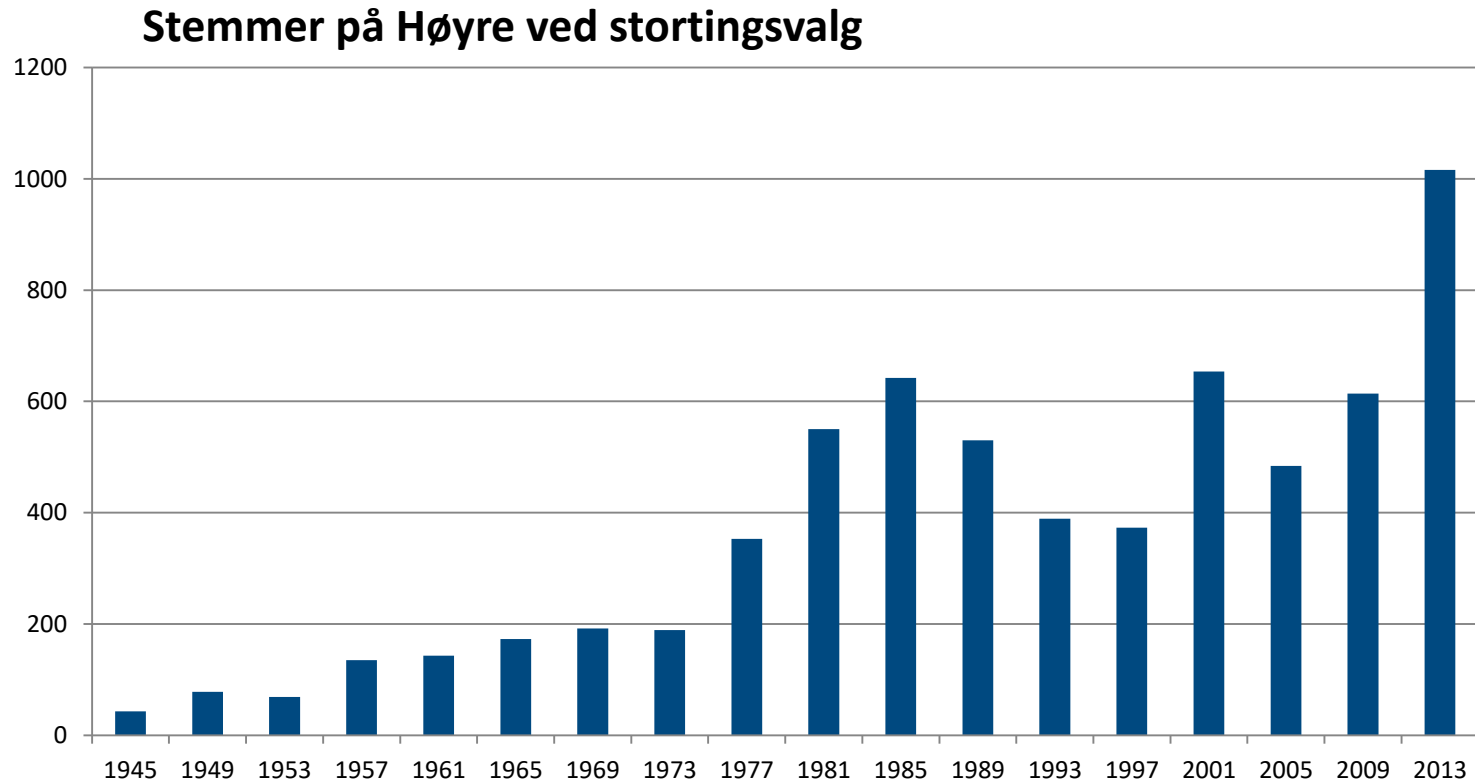
Antall stemmer på Gjerdrum Høyre

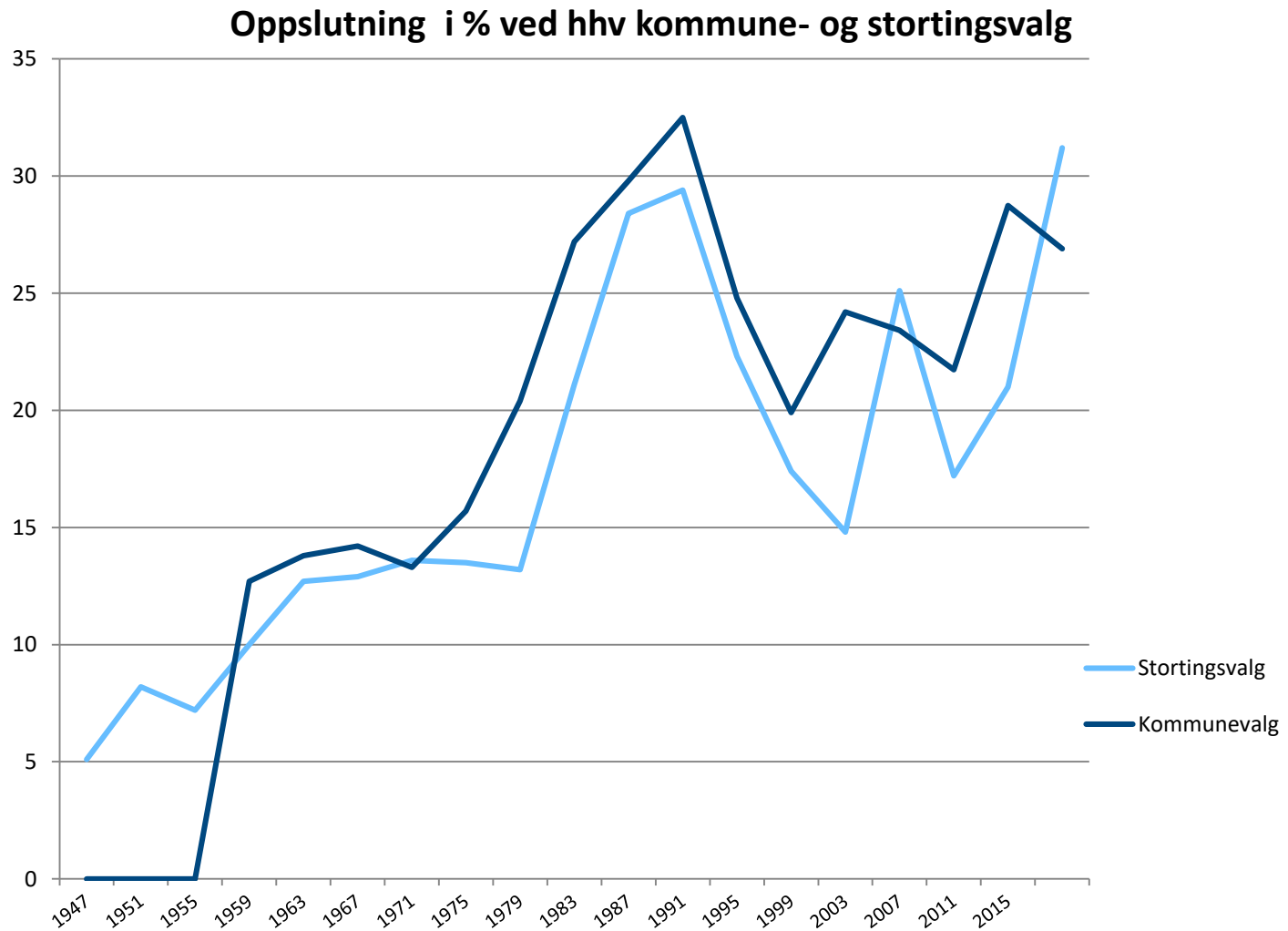
Resultater for de ulike partiene

Resultater ved stortingsvalg

Sammenligning mellom kommune- og stortingsvalg

Ordførervalgene

- Valg av ordfører har alltid skapt debatt og til dels strid mellom de borgerlige partiene.
- Så lenge Bondepartiet/Senterpartiet var det største partiet på borgerlig side, hadde de tilnærmet odelsrett på ordførerposisjonen.
- Det politiske jordskjelvet i 1967, da AP fikk rent flertall og tok både ordfører og varaordfører, ble et engangsfenomen.
- Ved valget i 1971 var normaltilstand gjenopprettet og Sp fikk ordføreren.
- Det samme gjentok seg ved valget i 1975.

Høyre blir større enn Sp!

- Ved valget i 1979 ble Høyre for første gang større enn Sp.
- Selv om det sikkert satt langt inne hos Sp å innse at de ikke lenger var det dominerende partiet på borgerlig side, godtok de Høyres Magne Ommedal som ordfører.
- Magne ble derved valgt med støtte fra Sp og KrF.
- Det borgerlige samarbeidet fungerte fortsatt, basert på et hevdvunnet prinsipp om at ordføreren skulle komme fra det største av de borgerlige partiene.

Men, så kommer det et nytt prinsipp

- Ved valget 1983 ble igjen Høyre det suverent største borgerlige partiet.
- I forhandlingene etter valget ble det likevel kamp om ordførervervet. Sp og Krf hevdet at siden de to partiene til sammen hadde like mange representanter i kommunestyret som Høyre, måtte vervet deles. Det var første gang at dette argumentet ble brukt.
- Etter mange forhandlingsrunder ble resultatet at Magne Ommedal fortsatte som ordfører de første to årene, med Mads Hveem fra Sp som varaordfører.
- Mads Hveem overtok de to siste årene av valgperioden, med Magne som varaordfører

Magne kommer tilbake!

- Også ved valget i 1987 ble Høyre den klare vinneren, og det ble raskt avklart at Høyre denne gang skulle ha ordføreren i hele perioden.
- Magne Ommedal ble valgt, med Kjell Rud fra Sp som varaordfører.

Sp forlater borgerlig side

- Etter valget i 1991 startet forhandlingene på vanlig måte. Sp sto hardt på at de denne gang skulle ha ordføreren. Fra Høyres side ble det vist til valgresultatet, hvor Høyre fortsatt var det største borgerlige partiet.
- Det ble muntlig enighet om at Magne Ommedal skulle fortsette som ordfører, med Kjell Rud fra Sp som varaordfører. Sp ville imidlertid ikke signere protokoll om denne avtalen, men trengte litt mer tid. Det ble ikke gitt noe signal om at forhandlingene var brutt, man trengte bare ekstra tid for partimøte etc.

Senterpartiet får "Rødt kort"

- Etter noen dager kom det en telefon om at nå hadde Sp inngått avtale med Ap om Kjell Rud som ordfører og Aps Jan Kjærstad som varaordfører. Både Høyre og Krf oppfattet dette som brudd på god forhandlingsskikk, og - ikke minst - brudd på et borgerlig trepartisamarbeid som hadde vart helt siden 1955.
- Høyre og Krf ble enige om at denne forhandlingsmetoden ikke kunne aksepteres. I og med at det ikke lenger var et borgerlig samarbeidende flertall, vurderte de at det var mest demokratisk at det største partiet, Ap, ble tilbudt ordføreren.
- I kommunestyret stemte Høyre blankt ved ordførervalget, slik at Jan Kjærstad ble valgt med stemmene til Ap og Krf. Jon K. Ødegaard ble enstemmig valgt til varaordfører.
- I debatten uttalte Høyres gruppeleder bl.a. at Sp denne gang fikk "rødt kort" for sin opptreden under forhandlingene.

Uten egen ordfører kandidat

- Ved valget i 1995 hadde Høyre ikke funnet en egen ordfører kandidat. Førstemann på valglisten sa tydelig fra både i nominasjonsprosessen og i FAKTA før valget at han pga jobbsituasjonen ikke så seg i stand til å ta på seg et fulltidsverv som ordfører.
- Forhandlingene på borgerlig side ble derfor enkle. Hvis Sp og Krf ble enige om en kandidat, ville denne få Høyres støtte. Valget gikk greit, Jon K. Ødegaard fra Krf ble ordfører og Ove Silkoset varaordfører.

”Tapernes allianse”

- Gjennom 1990-tallet beveget Sp seg markert til venstre i politikken både på riksplan og i Gjerdrum.
- Ved valget i 1999 gikk det derfor raskt å etablere et lokalt ”rødgrønt” samarbeid, hvor Wenche Larsen fra Ap ble ordfører og Gerd Rogstad fra Sp varaordfører.
- Siden begge disse partiene hadde tilbakegang ved valget, ble samarbeidet raskt karakterisert som ”tapernes allianse”.

Vi gir Sp ordføreren

- Etter valget i 2003 fant Høyre og Krf ut at de måtte forsøke å re-etablere det borgerlige samarbeidet.
- Veteranen Svein Kogstad fra Sp ble derfor valgt til ordfører, med Høyres Hanne Bakke von Clemm som varaordfører.
- Sp var igjen inne i den borgerlige fløy.

Hanne blir ordfører

- Forhandlingene etter valget i 2007 var vanskelige. Høyre hadde et meget godt valgresultat, men både sittende ordfører, Svein Kogstad fra SP, og nykommeren Venstre, mente de hadde tungtveiende argumenter for å få ordføreren.
- Men, etter mange forhandlingsrunder ble det til slutt enighet om Hanne Bakke von Clemm fra Høyre som ordfører og Dagrun A. Ødegaard fra Krf som varaordfører.

Ap overtar

- Etter valget i 2011 ble det full skjæring mellom de borgerlige partiene.
- Høyre (og Venstre) ble stående alene, mens de andre partiene inngikk samarbeid om Anders Østensen fra Ap som ordfører og Lars Monsen fra Frp som varaordfører.
- Etter valget i 2015 ble det ingen forhandlinger på borgerlig side. Resultatet kjenner vi...

Strategier og argumenter

- Fra Høyres side har strategien vært at det største av de samarbeidende borgerlige partiene skal ha ordføreren. Høyre støttet derfor lojalt opp om Sps kandidater så lenge Sp var det største borgerlige partiet.
- Etter hvert som det ble klart at Høyre ble dominerende på borgerlig side, gikk de andre partiene samlet i mot dette prinsippet.
- I stedet kom de med en rekke andre argumenter for hva som skulle legges til grunn ved valg av ordfører. "Personlig egnethet", "tilknytning til bygda", "samarbeidsevne" og lignende ble hyppig brukt som argument til fordel for egen – og mot Høyres – kandidat.
- En viss kulturforskjell lå nok også til grunn ved flere forhandlinger, Høyres kandidat var ofte en "innflytter" (noe som i mange år nesten var et skjellsord i Gjerdrum) med høyere utdanning, mens motkandidaten gjerne drev gård og hadde lang slektshistorie i bygda.

Høyre har aldri aktivt støttet valg av ordfører fra Ap

- De gangene det ikke ble oppnådd enighet om ordfører fra det største partiet på borgerlig side, har Høyre lagt til grunn at demokratiet vil være best tjent med at det største partiet, Ap, fikk ordføreren.
- Høyre har imidlertid aldri aktivt støttet valget av en ordfører fra Ap, men har enkelte ganger gitt passiv støtte ved å stemme blankt ved ordførervalget.

De enkelte valgperiodene

Jubileumsheftet inneholder viktige poster i valgprogrammene, valgresultatene, hvem som ble innvalgt i Kommunestyret, ordførervalgene og de viktigste hendelsene i hver valgperiode.

Noen saker som har skapt debatt

Plassering av ny barneskole

- Barneskolen på Ask ble full, og man så seg om etter løsninger for å øke skolekapasiteten. Gjerdrum Høyre programfestet ved valget i 1971 bygging av grendeskoler for 1-3 klassetrinn. Hvor mange slike grendeskoler, og hvor de evt. skulle plasseres, var ikke nærmere behandlet i programmet.
- Ved valget i 1974 hadde Høyres program et nytt alternativ: ny barneskole, sammen med sentralidrettsanlegg for både sommer- og vinterbruk i Kniplia. Kommunestyret vedtok imidlertid høsten 1975 at ny skole skulle bygges på Isakjordet (vest for Gjermåa ved veien gjennom Rudsdalen). Dette gikk landbruksmyndighetene i mot, og en ny utredning førte fram til tre alternativer:
 - Kniplia
 - Grustaket (der Grønlund barnehage nå ligger)
 - Åmotfjellet (der Veståsen skole ligger i dag)
- Høyres representanter kjempet lenge for plassering i Kniplia, men tapte mot flertallet som valgte Åmotfjellet. I ettertid kan man vel konstatere at dette var et fornuftig valg.

Vann og avløp

- Gjerdrum var seint ute med å bygge ut vannforsyning og rensing av avløp. Kommunene på Nedre Romerike etablerte på 1960- og 70-tallet interkommunale løsninger, men politikerne i Gjerdrum fryktet nok at det ville bli for kostbart å delta i dette samarbeidet.
- Ved valget i 1967 programfestet Gjerdrum Høyre å:
sikre vannforsyningen i samarbeid med Gimilvann. Gjerdrum Høyre mener at en realisering av Gjemåprosjektet blir en altfor stor økonomisk belastning for bygda, og kloakkrensekapasiteten kan sette en stopper for boligutbyggingen
- Gimilvann forsynte, da som nå, ca halvparten av innbyggerne i Gjerdrum (i hovedsak vest og nord i kommunen), mens Ask vannverk forsynte Ask-området og de boligområdene som etter hvert ble etablert der, inkludert Grønlund. I sør var det små vannverk som hentet vann fra tjern i marka. Alle vannverkene ble i starten drevet som private andelslag.
- I valgprogrammet for 1976 – 79 sier Høyre at de vil:
bygge ut egne vannkilder og fortsette renovering og utbygging av kloakknett

Vann og avløp (forts)

- Kvaliteten på vannet fra Ask vannverk var så dårlig at noe måtte gjøres. Det ble derfor vedtatt at kommunen skulle overta Ask vannverk og bygge et fullverdig renseanlegg, basert på vann fra Buvann. Litt senere ble de små vannverkene i sørbygda også innlemmet i Ask vannverk.
- Denne løsningen har fungert noenlunde tilfredsstillende frem til nå. Imidlertid er både kapasitet og kvalitet på vannforsyningen fra Ask vannverk så vidt dårlig at kommunestyret i 2015 vedtok å basere den fremtidige vannforsyningen på leveranse fra Nedre Romerike Vannverk (NRV).
- Også innen avløp har det til nå vært å ha et eget renseanlegg i Gjerdrum. Men, også her har det vist seg at dette ikke er en bærekraftig langsiktig løsning, spesielt på grunn av at utslipp fra renseanlegget gir forurensing i Leirelva. Det ble derfor i 2011 vedtatt å bygge nytt interkommunalt renseanlegg sammen med Sørums og Fet, lokalisert på Sørumsstangen i Fet kommune.
- I etterpåklokskapens klare lys kan man spørre seg om det ikke ville ha gitt bedre og - over tid - billigere løsninger dersom Gjerdrum hadde sluttet seg til samarbeidet på Nedre Romerike på 1970-tallet, både innenfor vannforsyning og rensing av avløp.

Gjermå Energiverk

- Helt frem til 1978 var elektrisitetsforsyningen i Gjerdrum, Ullensaker og Nannestad drevet av et privat aksjeselskap. Det ble etter hvert klart at det private selskapet ikke ville få fornyet sin konsesjon. Styreformannen i Gjermå E-verk kontaktet ordfører Magne Ommedal og foreslo å innløse de private eierne, noe som ble resultatet.
- Det var allerede på det tidspunktet diskusjon om hvordan de innløste aksjene skulle fordeles mellom de tre kommunene, men det ble til slutt enighet om at kommunene skulle eie 1/3 hver.
- Kommunene var heller ikke gode eiere av E-verket, og utover på 1990-tallet skjedde det en sterk restrukturering av elektrisitetsforsyningen i hele landet. Energidelen av selskapet ble solgt, hvoretter Gjermå Energiverk ble et rent nettselskap. I 2000 ble 49% av selskapet til Østnett (delvis eid av Akershus Energi), og i 2002 ble de resterende 51% solgt til Akershus Energi, som i mellomtiden hadde kjøpt hele Østnett. Noe senere ble Akershus Energi solgt til Hafslund, som i dag er ansvarlig for strømmettet i vårt område.
- Salget av Gjermå Energiverk innbrakte brutto ca 400 millioner kr. til de tre eierkommunene.

Gjermå Energiverk (forts)

- Ullensaker var – naturlig nok – sterk tilhenger av at pengene skulle fordeles mellom eierkommunene etter innbyggertall.
- Gjerdrum, og delvis også Nannestad, hevdet på den annen side at aksjeloven også måtte gjelde i Gjermå Energiverk, og at salgssummen måtte fordeles med en lik sum på hver aksje. Og slik ble det.
- Gjerdrum kommune mottok ca 125 millioner kr, som ble satt i et eget fond – Gjermåfondet – og plasserte i kapitalmarkedet. Dette har vært en svært god investering.
- Gjennom hele denne prosessen var Gjerdrum Høyres kommunepolitikere aktive pådrivere for å ivareta Gjerdrums interesser, samtidig som vi så at Gjerdrum kommune ville trenge egenkapital til bygging og opprusting av skoler, sykehjem og barnehager.

Skytebanen

- I programmet for 1976 – 79 heter det:
skytebanen flyttes til Ulvdalen i løpet av kommende 4-års periode
- Dette ble gjennomført og skytebanen har fungert godt, selv om tilførselsvei og støy til tider har vært diskusjonstemaer.
- Tidlig på 1980-tallet dukket det imidlertid opp en ny sak: Skedsmo kommune ønsket å flytte Skedsmo Skytterlags bane vekk fra boligområdene på Skjetten, og forespurte om et mulig samarbeid om skytebanen i Ulvdalen.
- Som kompensasjon lovet Skedsmo kommune et betydelig beløp til bl.a:
 - Ny tilførselsvei
 - Opprusting og modernisering av skyteanlegget, med bl.a. elektroniske skiver
 - Støydemping
- Debatten for og imot gikk heftig både i Gjerdrum Skytterlag og i de politiske partiene. Argumentene gikk på både støy, trafikk og var nok også iblandet litt gjerdrumsk "vi har det godt som vi har det, og klarer oss best alene". Enden på visa ble at kommunestyret takket nei til samarbeidet - og millionene.

Plassering av sentralidrettsanlegget

- Gjerdrum Høyre programfestet ved flere valg ”Utbygging av et sentralidrettsanlegg på Ask”. Dette var i hovedsak partiets mening, selv om Kniplia også hadde sine sterke tilhengere i Høyre. I de andre partiene var det svært delte meninger om plasseringen, noen fremhevet Harasletta, andre Kniplia, og atter andre Ask.
- Til slutt kom saken opp til avgjørelse i kommunestyret, hvor Ap og Høyre sikret flertall for Ask. Avgjørende argumenter var bl.a. nærheten til Ungdomsskolen (som senere ble plassert like ved sentralidrettsanlegget), bussforbindelser fra/til alle deler av bygda, samt styrking av Ask som kommunesentrum.

Gardermoen som hovedflyplass

- Helt siden 1950-årene har et alternativ til Fornebu som hovedflyplass vært vært oppe til drøfting, og Gjerdrum kommune har ved flere anledninger blitt forespurt om uttalelser.
- Til tross for de åpenbare fordelene Gardermoen ville hatt for utvikling i bl.a. arbeidsplasser og samferdsel, har Gjerdrums politikere vektlagt negative aspekter som støy, forurensning og utbyggingspress.
- Da Stortinget skulle fatte sitt endelige vedtak på 1990-tallet, frarådet et enstemmig kommunestyre i Gjerdrum at Gardermoen ble valgt.
- Forut for dette var det en betydelig meningsbrytning i Gjerdrum Høyre, noe som også bidro til å moderere teksten i kommunestyrets uttalelse. Tilhengerne av Gardermoen kunne imidlertid trøste seg med at denne saken til slutt ble avgjort av Stortinget, hvoretter Gjerdrum Høyres daværende gruppeleder uttalte i Romerikes Blad at "Med hovedflyplass på Hurum ville det sett stusselig ut på Romerike".

Riving eller gjenbruk av sykehjemmet?

- I 2010-11 vedtok kommunestyret enstemmig å oppgradere sykehjemmet for mellom 10 og 15 mill kr, bl.a. gjennom nytt kjøkken, brannslukkingsanlegg, fasadekledning, vinduer med mer.
- Kapasiteten viste seg imidlertid raskt å være for liten, og i 2014 vedtok flertallet i kommunestyret å rive den fløyen som for bare 4-5 år siden var blitt opprustet.
- Høyre og Venstre gikk inn for et alternativ som både var rimeligere og som gjenbrakte den eksisterende fløyen. Saken vakte imidlertid heftig debatt internt i Gjerdrum Høyre, hvor spesielt en del Høyreseniører talte varmt for den dyreste løsningen.

Vekst og/eller bevaring?

- I god Høyreånd har det alltid vært delte meninger i Gjerdrum Høyre mellom en liberal fløy som ønsker vekst og forandring, og en mer konservativ fløy som fremhever bevaring av det bestående, både mht dyrket/dyrkbar jord, kultur, og tradisjonelle bygdeverdier.
- Partiet har likevel alltid greid å forene disse fløyene i valgprogrammer med gjennomsnittlig vekst på 2,5 %. Som vi har sett tidligere, har dette blitt resultatet.

Kommunesammenslåing - og i tilfelle nord- eller sørover?

- I jubileumsåret er dette et viktig spørsmål, hvor det er mange meninger.
- Bør – og kan – Gjerdrum bestå som egen kommune?
- Hvis det blir sammenslåing; er det beste valget å gå nordover eller sørover?
- Hva er best for innbyggerne – både nåværende og fremtidige – i et langt tidsperspektiv?
- Den som lever får se.

**Takk for oppmerksomheten,
og
Gratulerer med 60-års jubileet!**